

Зміст

<i>Інша Адель, або Дві історії</i>	9
<i>Вероніка Дібровна</i>	30
<i>На хуторі</i>	52
<i>Флакончик французьких парфумів</i>	63
<i>Туринська плащаниця</i>	76
<i>Ліза та її болж</i>	88
<i>Повітряна тривога</i>	102
<i>Небо в алмазах</i>	115
<i>Звичайна історія</i>	129
<i>Колекція коханців</i>	135
<i>Скандал</i>	150
<i>Любов до смерті, або Take it easy</i>	163
<i>Ляпас</i>	177
<i>Автопортрет у ліжку</i>	189
<i>Спляча Аріадна</i>	202
<i>Склянка чаю</i>	224
<i>Мужчина її життя</i>	230
<i>Інтерв'ю</i>	246
<i>Конфуз</i>	256
<i>Кіно і блискавка</i>	270
<i>Срібний вік</i>	277
<i>Замовляння крові</i>	282

Ця книжка укладалася в час війни: в оповіданнях виринає її тривожна тема. «Скандал» — це й «археологія» пережитого: дисидентство, прийняття / неприйняття своєї етнічної належності, сексуальності, «неправильних почуттів». Тексти вибудовано на контрастах: тут і «хороші росіяни», і курйози та дражливі моменти життя. Так чи так у книжці оприявлена «емоційна гойдалка», яка розхиляє нас, гартуючи витривалість, силу й любов до життя.

«Яке страшне життя прекрасне...» — мовить одна з героїнь.

Інша Адель, або Дві історії

Кров шугонула Аді в голову. Підкосилися ноги. Підлога — мало не сторчма.

Зиркнула на себе у дзеркало — ніби лезом черкнула по обличчю.

Щойно випромінювала пахощі J'ador. І раптом — від неї смердить потом. Як від перекупки на базарі.

Не тільки лице — й шия палає. Аді невтямки, що сталося. З нею.

П'яною, ламаною ходою повернулася до крісла. Впала в нього. Вступилася в телеекран: програма тривала. Почалося так звичайно: Адель перемикала канали, шукаючи щось легеньке, бездумне, і — натрапила. Наткнулася..

У студії були тільки чоловіки, четверо: троє гостей і ведучий. Усі — презентабельні, доглянуті, спортивні. Ада ще з перших позирків на екран оцінила зовнішність кожного й те, як вони трималися. Оцінила майже автоматично, звично для жінок. А вже потім зрозуміла: мова — довок-ла сексуальної меншини, гомосексуалів. Точніше — про гомофобію. Експерт, як можна було здогадатися про роль чи не найстаршого з чоловіків, говорив спокійно і впевнено. Поважність сказаного потверджували навіть окуляри у, мабуть, роговій оправі (не пластмаса ж), які він то надівав, то тримав у руці. Двоє інших довірливим, так само спокійним тоном розповідали про свій вихід «із шафи», камінгаут. Аделя вперше почула вислів і автоматично ніби

поклала його на поличку в закамарках пам'яті: це означає зізнатися не тільки собі у своїй «нетрадиційній сексуальності», а й оточенню. Або — ось як зараз, перед камерою, мало не цілому світу.

Ада спершу слухала впіввуха, навіть хотіла перемкнути на інший канал. (Ах, це мене не стосується!) Та щось зачепило. Що? Наче змійка в її доглянутому тілі настожила. Підняла голову. Змійка нагло запустила якийсь рух: гарячково укладались у ланцюжок епізоди Адино-го сімейного життя. Надто — останніх років. Ланцюжок по-зміїному закільцювався — кров шугонула Аді в голову. Підкосилися ноги. Невже? Хіба таке може бути? З нею? У них? Олег?! Ніколи! Нізащо! Але...

Отут і засмерділо: не смаленим — а її різким, якого вона ніби зроду не відчувала, потом. І це — від витонченої, наче пісковий годинник, жінки?

Ада гарячково тре руками щоки, щипає себе за руки — автоматично, напівпритомно. «Добре, що ніхто не бачить», — зблиснула думка. Її накриває інша: «Он воно що!.. Ось чому — він ухилявся. Ухилявся? Уникав!»

Останнім часом саме Олег, а не Адель («У мене голова болить!» — не про неї), вислизав, ніби медуза з рук, від подружнього обов'язку. Ада занепокоїлася, але не тим, що спало б на думку першій-ліпшій. Не зрадою. Ада залізобетонно впевнена в Олегові. Точніше, в собі: він просто обожнював її, таку унікальну, вишукану, вродливу, ідеальну талановиту жінку! Про що не стомлювався повторювати мало не щодня. І вона вірила — як інакше? Вірила, бо знала: справді така. Вишукана, мов пісковий годинник. Ні, про якусь суперницю нема й мови! Хто може затьмарити її — неперевершену?

Спершу Адель засмутилася: може, в Олега — вікові чоловічі проблеми? Чи не зарані? Ах, теперішні чоловіки такі вразливі, такі хворобливі... Якимось вона делікатно

натякнула йому на лікаря.. Та ось тепер.. Миттєво укладений ланцюжок асоціацій зловісно зблиснув. Натяками-підозрами. На доказ.. надока.. надо-з-з-з-с-с..

Ось вечірка, на яку торік узяв її Олег. А потім — і друга, де знову виник той самий. Ада враз бачить його — молодика, що крутиться біля її чоловіка. Молодик зграбний, пластичний, чимось схожий на павича. Адель хотіла тут-таки розпитати Олега, хто це. Але довкола вирувало шампанське життя, і залишене на пізніше запитання випустило бульбашки.

Набігли й інші спогади: довгі Олегові розмови з кимось — чоловічого роду, таки чоловічого: він виходив із вітальні. Ада вухо не нашорошувала — ділові перемовини, справи. Тепер усе — в іншому світлі. Вкупі з надто щедрими його подарунками. Вона сприймала — як належне. І Адина кокетливо-ритуальна фраза «Ну, ти мене балуєш!» тепер відлунювала її ж голосом — як знущання.

Хто тобі сказав, що він — гей? Із чого конкретного ти взяла дурне до голови, з чого? Може, все-таки — коханка? Вибирай, що краще: мужик чи баба?

О, цей запах поту — роздерла б себе! Нюх? Чуття? Ну-тро — така штука: нічого не пояснює, а, нанизавши в зміїний ланцюжок якісь уривки розмов, погляди, деталі, потрясає ним і нашіптує: це — воно. Воно?

Боже-боже, що мені робити?

Вимкнути! Зовсім! Одним рухом! Натиском на кнопку вимкнути все — телевізор, цілий світ.

Затулила обличчя руками.

Так он чого — замість у розкішний пансіонат.. на море, як раніше домовлялися, як було заведено.. узяв і чкурнув..

Ада — між іншим, Олег називав її також Адя чи Аделя — не чула, щоби якусь іншу так називали, окрім тієї співучої британки Adel, до самого імені котрої наша героїня ставилася ревниво. Та, зрештою, хіба далека поп-

діва — суперниця? Отож. Ада звикла, що вже кілька років поспіль вони з чоловіком приїздять сюди. Сюди, в цей іще чистий закуток, до моря. Ада любить комфорт. Ада звикла до опіки чоловікової від самого початку їхнього шлюбу — як інакше? Хіба вона — не варта? Вродлива: писана красуня, зовнішність модельки — у її сорок п'ять. Сина Олегові подарувала — він так хотів сина! Талановита яскрава жінка, яка однією своєю появою в товаристві ошляхетнює його (Аделаїда й означає шляхетне походження), привносить аромат вишуканості. Як у молодості не терпіла Ада неакуратної богемності (ах, не чистять зуби ці художники, бо вони — генії!), так і нині не любить нахабного порногламуру. Тому — не на будь-якій тусовці, щоби показатись-помалюватись, вона виринає...

Адель — художниця. Їй не подобається слово «ілюстратор» — а саме так називають її у видавництвах, куди запрошують: то визначник рослин оформити, то атлас риб або пташок. У неї рука добре набита на таку роботу. Художню роботу, що за неї не всякий-кожний візьметься, бо — специфіка. Тут не відбудешся хитрою вигадливістю, за якою багато хто приховує нездалість, неточність рисунка. Та й просто невміння малювати.

Закінчивши художню академію, Ада бачила себе знаменитістю, чиї витвори мають здивувати світ, принести їй не тільки славу, а й добрі гонорари. Хіба вона не варта? Однак... захрясла в тих своїх рибках-пташечках-метеликах, і вже боїться змінити амплуа.

Коли потрапила — якраз перед поїздкою сюди, до моря, — на виставку американця Волтона Форда у віденській галереї Albertina — ледве не стався серцевий напад. Ясно: і він, той Форд, свого часу набив руку на скрупульозному, достеменному зображенні звірів, пташок та іншої розмаїтої живності. А вже потім почав малювати свої гігантські аркуші, де ці птахи, тварини, комахи перетво-